

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Szerző:

Bechtler Péter

Cím:

Budapest 2 évvel ezelőtt

Forrás:

Dolgozók Világlapja

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

9.439

"1944/1945"/1947

Közn. nvomt. XX. cs. 23. sz.

Szerkesztőség címe: Budapest, VII. Dohány-u. 12-14. T.: 223-882. Postaközp. bef. lap száma 9244

III. ÉVFOLYAM, 4. SZÁM

DOLGOZÓK

BUDAPEST, 1947. JANUÁR 25

VILÁGLAPJA

SZERKESZTI: ERDŐDY JÁNOS

Megjelenik minden héten szombaton. Előfizetési ára: negyedévre 16 frt, félfévre 32 frt. Biztosítással kombinálva negyedévre 20 frt, 1 óra 7 frt. Egyes szám ára: 1.40 frt, pályaudvarokon is. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII, Dohány-u. 12-14. T.: 223-882. Postaközp. bef. lap száma 9244

BUDAPEST KÉT ÉVVEL EZELEŐTT

IRTA BECHTLER PÉTER
alpolgármester

Ezekben a napokban ünnepli az ország Pest felszabadulásának két éves fordulóját. Most, két évvel ezelőtt foglalta el hivatalát Bechtler Péter, a főváros szociáldemokrata alpolgármestere, aki azóta is betölti ezt a fontos munkakört. Ha visszalapozunk a két év történetében, megállapíthatjuk, hogy Bechtler Péter hatalmas munkát végzett, nevét országszerte, pártkülönbösg nélkül nagy megbecsüléssel, meleg szeretettel emlegetik.

A Dolgozók Világlapja két éves jubileuma alkalmából közli Bechtler Péter cikkét, amelyben elmondja, hogyan indult meg a fasiszták kiverése után a halott város vérkeringése, hogyan kezdődött meg az újjáépítés a romokból.

A győzelmesen előnyomuló Vörös Hadsereg 1944 december 24-én körülfalta Budapestet. Köztudomású, hogy az ostrom megkezdése előtt a Vörös Hadsereg parancsnoka parlamentereket küldött, hogy a bekerített hadsereg parancsnokát felszólítsa a város átadására. A fasiszták a parlamentereket a nemzetközi jog és törvények felelősségével lelőtték, ami a Vörös Hadsereg és Budapest lakossága számára az ostromot elkerülhetetlenné tette.

Az ostrom első idejében felkereste Budapest akkori igazgatását irányító két vezető Hindyt, a fasiszta hadseregparancsnokot és kérték, hogy adja fel a várost és kíméljék meg a lakosságot a további szenvedésektől, mentsék meg a még akkor épségben lévő hidakat a további pusztulástól. De az elvakult fasiszta társaság nem adta fel a harcot és így söpört végig az egész városon a pusztulás vihára, amely a lakoságnak igen nagy szenvedést okozott.

Ég a Városháza!

A pesti oldalt 1945 január 18-án szabadította fel a Vörös Hadsereg. Január 20-án összejöttek a Függetlenségi-Frontba tömörült pártok megbízottjai, a Kommunista Párt Tisza Kálmán-téri székházában és az akkor megalakult Nemzeti Bizottság dr. Csorba Jánost bízta meg a polgármesteri teendőkkal. E megbízás alapján Budapest új polgármestere a sorok írójával együtt elindult a Városházára, hogy a közigazgatást átvegye. Amikor a Somogyi Béla-úton (Károly-körút) a Városháza közelébe érkezünk, láttuk, hogy az épület lánggal ég. Az új polgármester meghökkent, hogy nemcsak romvárosnak, hanem égő Városházanak lett a vezetője. Azt a megjegyzést tette, hogy új tetőt kell építeni a Városházára. Mint kísérelője azt mondtam, hogy nemcsak új tetőt, hanem alapjait és tartalmát is új Városházát kell építeni.

Városháza a pincében

A városházai frontra érkezve, egy ember volt található a régen nagyon is népes Városházán, aki közölte velünk, hogy a Városháza igazgatása átköltözött az Egye-

tem-utca 2. szám alá, a Vízművek óvóhelyére. Átmentünk a megadott címre, ahol Molnár Dénes, a Vízművek igazgatója fogadott bennünket és jelentette, hogy Beliczay Imre tanácsnok vezetésével Kállay Albert tanácsnok és Remniczky Lajos tanácsjegyző irányították és irányítják a város igazgatását. Nekik az igazoltság céljából át kellett menniük az orosz parancsnokságra, ahonnan rövid idő múlva vissza is érkeztek.

Csorba János polgármester egy kis tájékoztatást kért a helyzetről és egyben intézkedett, hogy másnap délelőttre összehívják az üzemek és a főváros igazgatásában található vezetőket. A január 21-i megbeszélésen, mivel víz, villany, gáz és villamos nélkül volt a város, azonkívül az utcákon, tereken, valamint a házakban ezrével voltak emberi hullák (a Gettóban 3400, a Bonetani Intézetben 900-nál több emberi hullá volt), ezeknek eltemetése, illetve eltakarítása, a közművek mielőbbi helyreállítása és megindítása, a városban és házakban lévő szeméthyegyek eltakarítása volt a megbeszélés tárgya.

Ebben a nagy emberfeletti munkában a Budapesti Nemzeti Bizottság tagjain kívül Jámber Alajos alpolgármester és a sorok írója, mint alpolgármester az első perctől részt vettek, hogy minél előbb elinduljon a főlzsabadult pesti oldalon az élet.

A kettévágott város

Február 12-én Buda is felszabadult és mivel a hidakat a fasiszták mind elpusztították, a Pesten már működő Nemzeti Bizottságnak, valamint a közigazgatásnak az első napokban nem volt összeköttetése a budai kerületekkel, így Budán külön megalakultak a Nemzeti Bizottságok, akik az első időben Makra Zsoltot bízták meg a budai közigazgatás irányításával. Rövid időn belül azonban sikerült a Budapesti Nemzeti Bizottság közreműködésével, Némethy Károly tanácsnok vezetésével külön közigazgatási kiemeltségeket szervezni Budán, amely szoros együttműködött a pesti közigazgatással.

Az első villamos

A pesti dolgozók élni akarását bizonyít-

totta, hogy az első villamost február elején, amikor még Budán tartott az ostrom, sikerült elindítani a Váci-úton. Későbbi hetekben Kőbányára a Rókus-kórháztól gőzmozdonyral közlekedett a személyszállító szerelvény. De nem felejtjük el, hogy milyen hősi munkával dolgoztak az ostrom alatt és után a Vízművek munkásai, hogy a legfontosabbat, a vizet minél előbb eljuttassák a lakásokba. Majd pedig az Elektromos Művek munkásai, amikor a bányai felső vezetékek helyrehozásával igyekeztek minél előbb villanyt szolgáltatni a városnak. Ugyanígy hősi küzdelemnek mondható a Gázművek és a Beszkárt dolgozóinak erőfeszítése, hogy minél előbb tudjanak gázt szolgáltatni a háztartásoknak, a Beszkárt pedig a közlekedést elindítani. Itt meg kell említenünk a szovjet hadsereg nagy segítségét is azzal, hogy ponton- és egyéb hidak építésével lehetővé tette Buda és Pest kapcsolatának és a város együttélésének helyreállítását.

Küzdelem az éhség ellen

Az első hetekben és hónapokban a város élelmezése is igen nehéz volt, a tartalékok kifogytak és a lakosság egy időn át az utcán heverő lóhullából táplálkozott. Ebben az időben érkezett az első élelmiszerszállítmány Kecskemétre egy kisebb szekér-karavánal, majd pedig Békés megyéből futottak be az első vonatszerelvények élelmiszerekkel megpakodva. Ekkor éreztük, mit jelent a magyar nép szolidaritása, hogy a vidék a legnehezebb és legreménytelenebb helyzetben nemcsak élelmet, hanem bizakodást is hozott a budapestieknek.

De meg kell említenünk Budapest közellátási kormánybiztosságának (Vas Zoltán vezetésével) nagy erőfeszítéseit, amellyel újból kenyeret és a lehetőséghez mérten el látást tudott biztosítani a legnehezebb időkben Budapest dolgozóinak.

E néhány sor emlékeztető akar lenni, hogy honnan indultunk el a főlzsabadulás első idejében.